

Aktuálne informácie k celoplošnému testovaniu obyvateľstva SR na prítomnosť ochorenia COVID-19 (akt. k 20.10.2020)

Minister obrany SR Jaroslav Nad' a náčelník Generálneho štábu OS SR gen. Daniel Zmeko dnes informovali prezidentku SR a zároveň hlavnú veliteľku Ozbrojených síl SR, Zuzanu Čaputovú, ako aj členov Bezpečnostnej rady SR o podrobnostiach prípravy celoplošného testovania obyvateľstva na prítomnosť ochorenia COVID-19. Ako uviedol šéf rezortu obrany, počet nezodpovedaných otázok je už v súčasnosti malý.

Aktuálnou výzvou je zabezpečenie dostatočného civilného personálu, či už zdravotníckych alebo pomocných administratívnych pracovníkov. Záujemcovia o pomoc pri testovaní sa v súčasnosti môžu zaregistrovať prostredníctvom formulára na stránke www.korona.gov.sk. Vzhľadom na to, že aktuálne platná legislatíva do určitej miery obmedzuje možnosti zapojenia zdravotníkov, pripravuje sa jej úprava tak, aby pre tieto účely presne definovala štatút zdravotníckeho pracovníka, ktorý určí, kto všetko bude môcť realizovať takéto odbery.

Registrácia na pomoc pri testovaní bude pre **nezdravotnícky personál** umožnená aj na pripravovanej stránke rezortu obrany. Okrem pocitu súdržnosti a záujmu o pomoc vlasti by záujemcom mohla byť motiváciou napríklad rovnaká **odmena** ako pri účasti vo volebných komisiách, teda vo výške **50 eur za jeden odpracovaný deň na dohodu**.

Prioritu pri testovaní je bezpečie ľudí, ktorí sa na ňom zúčastnia. Preto budú všetky opatrenia odsúhlasené RÚVZ, a to počnúc dezinfekčnými prostriedkami, cez ochranné pomôcky, zabezpečenie odstupov, plánovanie samotného odberného miesta, konkrétneho odberu, až po čakanie na výsledok testu.

Každému záujemcovi o testovanie bude umožnené absolvovať test v najbližšom odbernom mieste k jeho aktuálnemu pobytu. V prípade pozitívneho výsledku testu by mal následne ísť čo najrýchlejšie na miesto, kde chce stráviť domácu karanténu. Opäť to však nemusí byť výhradne miesto trvalého pobytu. **Karanténa pozitívne testovaných obyvateľov bude trvať desať dní a ak bude po tomto období osoba bez príznakov, karanténa sa pre ňu končí**. Kontrola dodržiavania karanténnych opatrení bude zabezpečená v súlade s právnym poriadkom SR, pričom o spôsobe vykonávania kontrol bude verejnosť informovaná v najbližších dňoch.

V súvislosti s počtom obyvateľov v jednotlivých odberných okrskoch je rezort obrany pripravený na absolútnu možnú kapacitu. **O priebežnej situácii na odberových miestach chce obyvateľov aktívne informovať** napríklad prostredníctvom miestneho rozhlasu. Vyšší nápor na odberové miesta sa očakáva v Bratislavskom kraji.

Zber dát o testovaní bude prebiehať centralizáciou údajov vertikálnou štruktúrou až do Národného centra zdravotníckych informácií, kde budú spracované. Dáta budú zbierané v prísnom režime s elimináciou používania elektronických zariadení tak, aby sa zabezpečila ich **maximálna bezpečnosť**. K dispozícii budú RÚVZ, pričom prístup k informáciám s medicínskym charakterom bude výhradne medicínsky zdravotnícky personál.

Výnimku z plošného testovania predstavujú napríklad klienti DSS, či pacienti v nemocniciach, ktorí budú testovaní rovnako ako personál priamo v zariadeniach. Okrem toho sa testovať nemusia ani pacienti s diagnózami, u ktorých by nebolo objektívne a rozumné vyžadovať absolvovanie testu z rôznych medicínskych dôvodov. Účasť na plošnom testovaní sa ďalej neodporúča seniorom nad 65 rokov a tiež imobilným obyvateľom, teda tým, ktorí sa zdržiavajú najmä v domácom prostredí. Ich znížená mobilita totiž nepredstavuje riziko ani z pohľadu šírenia nákazy v rámci obyvateľstva, ani z pohľadu ich možnej nákazy. Na testovanie by nemusela ísť žiadna osoba, ktorá si dokáže zabezpečiť desaťdňovú domácu karanténu.

Aktuálne epidemiologické opatrenia ostanú platné aj naďalej, pričom bezplatné celoplošné testovanie celého obyvateľstva zabezpečí v prípade vysokej účasti vyšší stupeň bezpečnosti a nižšiu pravdepodobnosť prenosu ochorenia vzhľadom na to, že infekčné osoby budú v karanténe.

Rezort obrany sa zároveň ohradzuje voči tvrdeniam, ktoré sa objavili v médiách v súvislosti s údajným zbavovaním sa zodpovednosti voči samosprávam. Tie sú v intenzívnom kontakte priamo s profesionálnymi vojakmi, ktorí majú v rámci organizácie operácie Spoločná zodpovednosť nastavené komunikačné procesy tak, aby ich včasne a komplexne informovali o všetkých potrebných skutočnostiach. Ide najmä o zabezpečenie osobných ochranných prostriedkov a požiadaviek ozbrojených síl na priestory a technické zabezpečenie samospráv. Pre ilustráciu uvádzame, že od samospráv je pre jeden odberový tím požadovaný materiál, ako napríklad stôl, stoličky, predlžovací kábel, či kôš.

Spoločná zodpovednosť - celoplošné testovaniu obyvateľstva SR na prítomnosť ochorenia COVID-19

Profesionálni vojaci sú v týchto chvíľach v teréne na Orave a v Bardejove, kde spolu s predstaviteľmi miestnej samosprávy fyzicky navštevujú navrhované odberné miesta. Kontrolujú, či tieto návrhy spĺňajú podmienky pre bezpečné testovanie obyvateľstva. Každé odberné miesto bude finálne posúdené miestnym okresným hygienikom, pričom testovať sa bude iba v priestoroch, ktoré budú takto schválené. Ostatné samosprávy budú zo strany rezortu obrany kontaktované v najbližších dňoch aj s podrobnosťami a informáciami o priebehu príprav a realizácie testovania. Vzhľadom na prípravu testovania v najkritickejších oblastiach prosí rezort obrany ostatné samosprávy o trpezlivosť.

V rámci Oravy a Bardejova je aktuálne identifikovaných celkovo 235 odberných miest, v rámci ktorých by malo byť testovaných viac ako 180 000 osôb. Na testovaní sa bude podieľať viac ako 2 500 vojakov, policajtov, hasičov, zdravotníkov a administratívnych pracovníkov. Každé testovanie, či už na Orave a v Bardejove, alebo následne na celom území Slovenska, sa uskutoční počas troch dní, teda od piatku do nedele. Vyplýva to z tzv. maximálnej odhadovanej priestupnosti jednotlivých odberových miest, čo v praxi znamená bezpečné testovanie 250 až 300 osôb za deň.

Testovať bude vždy výhradne zdravotnícky personál, pričom výsledok bude odovzdaný každému testovanému osobne v zalepenej obálke. V prípade pozitívneho výsledku testu budú súčasťou oznámenia aj ďalšie informácie a povinnosti.

Postup testovania bude organizovaný v jednom smere a tak, aby testované osoby nestáli v tom istom priestore. V prípade, že to podmienky dovoľia, bude testovanie realizované v exteriéri. Testovacie tímy bude vo všeobecnosti tvoriť osem osôb. Veliteľom odberového tímu bude vždy profesionálny vojak, pričom súčasťou tímu budú štyria zdravotnícki pracovníci (MZ SR, MO SR, HaZZ), ďalej príslušník PZ SR a tiež dvaja až traja administratívni pracovníci. Každý tím bude okrem toho možné posilniť aj o príslušníkov miestnej mestskej alebo obecnej polície a dobrovoľných pomocných pracovníkov.

Testovať sa môžu osoby od 10 rokov. Naopak, účasť na testovaní sa neodporúča seniorom nad 65 rokov, teda tým, ktorí sa zdržiavajú najmä v domácom prostredí. Testovať sa nebudú ani imobilní obyvatelia. Obyvatelia domovov sociálnych služieb budú testovaní samostatne a priamo v zariadení.

Testovanie nemá byť dôvodom pre zvýšenie mobility občanov - kvôli testovaniu nie je nutné vracieť sa do miesta trvalého pobytu, pretože testovanie bude všetkým obyvateľom umožnené na najbližšom odberovom mieste.